

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

درس سوم

متن پیش رو شامل پرسش‌هایی است که در دوره‌های گذشته آموزش مجازی-کتاب مقدمات تدبر در قرآن- توسط قرآن‌پژوهان طرح شده است. در این رابطه توصیه می‌شود که به نکات زیر توجه نمایید:

- ۱- به طور قطع این متن پاسخگوی همه سوالات شما نمی‌باشد اما پیشنهاد می‌کنیم که قبل از طرح پرسش خود با پشتیبان، این متن را مطالعه نمایید. شاید پاسخ خود را بیابید. کمترین فایده این مطالعه، آشنایی با سوالات دیگر قرآن‌پژوهان و توجه به نگاه‌هایی متفاوت با نگاه خود می‌باشد.
- ۲- برای سهولت هر چه بیشتر در یافتن متن مورد پرسش، در ابتدای هر سوال متن مربوطه ذکر شده است.
- ۳- صحت پاسخ به سوالات توسط متخصصین محتوا بررسی شده است. با این حال لطفا هر گونه اشکال محتوایی که ملاحظه نمودید را با ما در میان بگذارید.
- ۴- بر روی متن اندکی ویرایش ادبی انجام شده است تا از ذکر نکات مبهم جلوگیری شود. البته در تلاش بودیم تا در این ویرایش ادبیات محاوره ای قرآن‌پژوهان حفظ شود تا بر سرعت درک مفاهیم بیافزاید.
- ۵- برای هر یک از قسمت‌های متن درس، سوال و پاسخ علائمی در نظر گرفته شده است که در ادامه معرفی شده‌اند:

نماد پشتیبان

نماد قرآن پژوه

نماد متن کتاب

در پایان از شما تقاضا داریم تا در راستای رفع هر گونه نقص در نظام آموزش قرآن کریم، ما را از پیشنهادات و انتقادات خود بهره‌مند سازید.

مجمع مدارس دانشجویی قرآن و عترت ع.ت.و.ع. دانشگاه تهران

مبحث مراتب تدبر که در هر سوره‌ای با اون مواجه خواهیم بود برای من حل نشده است. نیاز به توضیح بیشتر و روان‌تر دارم. لطفاً کمی بیشتر توضیح دهید.

شما اگر بخواهید به عاقبت چیزی توجه کنید (معنای تدبر) نیاز به عاقبت‌اندیشی یعنی تفکر در عاقبت دارید. مثلاً می‌فهمید عاقبت تکذیب قوم ثمود عذابی خاص بود. تفکر یعنی بررسی ارتباط موجود بین پدیده‌ها از نظر عاقبت. عاقبت‌سنجی در معنای تعقل قابل خلاصه است به این معنی که معیارهای کلی سنجش عاقبت را بدست می‌آورید. مثلاً می‌فهمید تکذیب عاقبتش هلاکت است و دور شدن از هلاکت رو در عمل خود مبنا قرار می‌دهید. پس از طی این دو مرحله به شناخت عاقبت دست می‌یابید یعنی خروجی تفکر و تعقل تبدیل به علم می‌شود که قابل انتقال به سایرین نیز می‌باشد. عاقبت‌نگری مرحله‌ایست که در آن علم شما با پذیرش درونی همراه است یعنی در هر مرحله از زندگی به این توجه دارید که نکند در معرض تکذیب که مساوی هلاکت است قرار گیرید در مرحله آخر که عاقبت‌گرایی است شما این پذیرش درونی را در افق زندگی و عمل قرار می‌دهید یعنی اعمال شما را هر که ببیند متوجه می‌شود جرم نکردن مساوی سعادت است.

برای مطالعه هر چه بیشتر توصیه می‌کنم که به کتاب «تدبر؛ چیستی، چرایی و چگونگی» از مجموعه کتاب‌های انتشارات قرآن و اهل بیت مراجعه نمایید. در اون کتاب خیلی تشریحی به بیان این مراتب می‌پردازد.

پاسخ دوم:

رسیدن به غرض حقیقی هر سوره و آیه ای تنها مختص اهل بیت است و ما با تدبر تلاش می‌کنیم به این غرض نزول آیه یا سوره نزدیک شویم. هر چه به این غرض نزدیک تر شویم مرتبه تدبرمان بالاتر بوده است.